

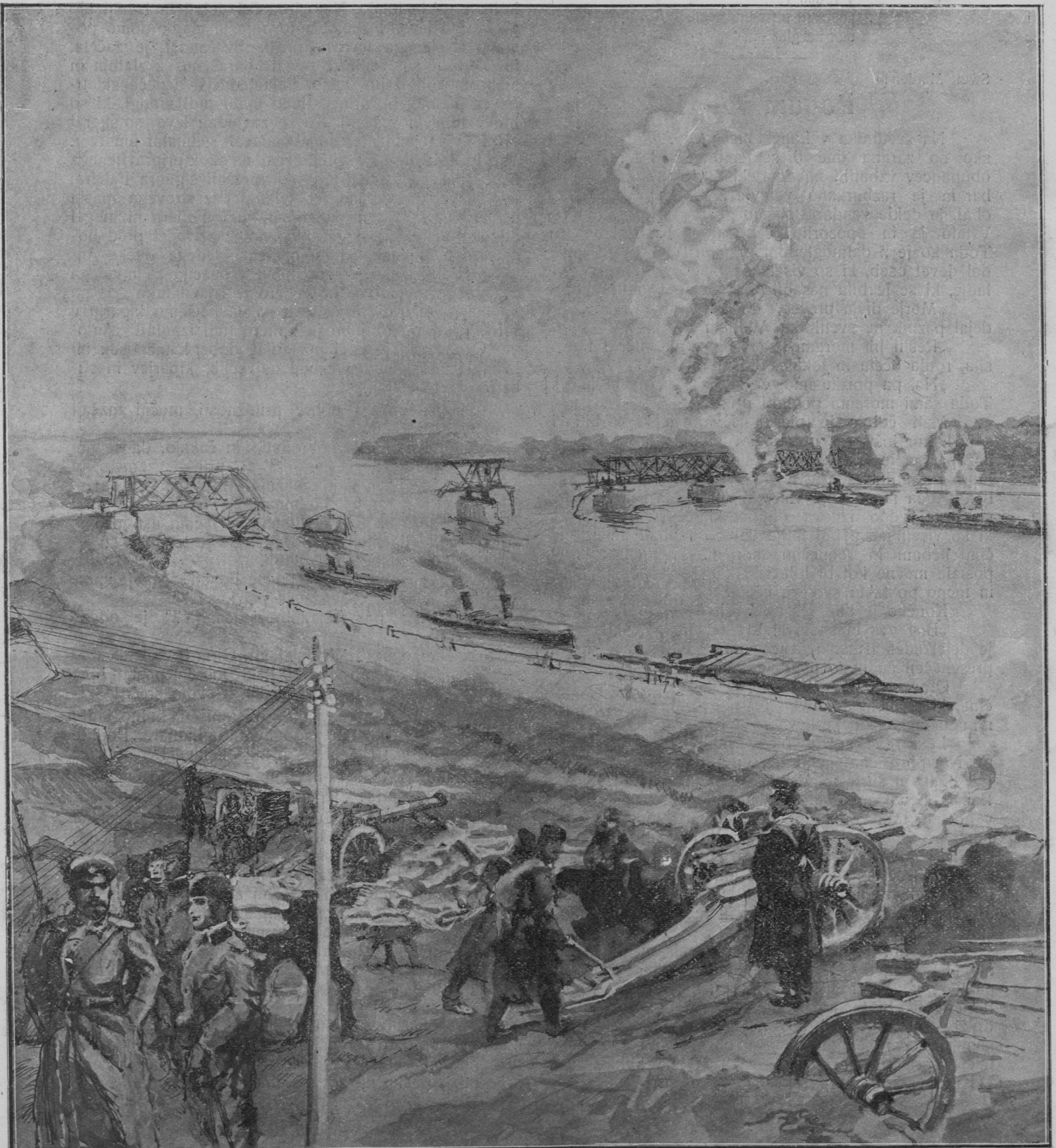
TEDENSKE SLIKE

Naročnina za Avstro-Ogrsko: 1/4 leta K 2'50, 1/2 leta K 5'— celo leto K 10'—; za Nemčijo: 1/4 leta K 3'50, 1/2 leta K 7'— celo leto K 14'—; za ostalo inozemstvo. celo leto fr. 16'80. Za Ameriko letno 3'25 dolarjev. Naročnina za dijake in vojake celoletno 8 kron. Posamezne šte. 22 vin. — Uredništvo in upravništvo: Frančiškanska ulica št. 10, I. nadstropje.

Štev. 18.

V LJUBLJANI, v sredo 9. decembra 1914.

Leto I.

Belgrad zavzet: zadnji obupni, a brezuspešni odpor srbske artilerije. Med topničarji so tudi Rusi,

Val. Ravljan:

Spomin.

Tam na oknu vztrepetal je rožmarin...	Sam je ležal sredi polja brez krvi,
iz daljav ga obletaval je spomin.	in ugásnile meglene so oči...

A spomin je še priplaval
v rodno vas, —
zdaj ihti ob oknu dekle
tam na glas...

Swett Marden;

Pogum velja!

Na svetilniku v Langstone med Anglijo in Škotsko so zarana dne 6. septembra 1838 strašni kriki obupancev vzbudili mlado dekle. Čeprav je divjal vihar in je razburkano valovje z vso silo butalo ob obal, je dekle vendarle slišalo grozno kričanje z morja. Vstalo je in opozorilo očeta, ki pa ni slišal ničesar. Toda ko je z daljnogledom premostril morje, je zagledal devet oseb, ki so visele na mačkovi verigi razbite ladje, ki se je bila nasadila na pečino v morju.

„Morje divja preveč, da bi jih mogli rešiti!“ je dejal paznik na svetilniku, William Darling.

„Rešiti jih moramo!“ je odgovorila hči ter prosila, rotila očeta in jokala, dokler ni dejal:

„No, pa poizkusimo, če že na vsak način hočeš! Toda sami moremo poginiti pri tem.“

Mali čolnič je plesal na valovih, ki so bili visoki kakor hiša, se potapljal v globočino ter izginjal, a zopet ga je vrglo kvišku kakor bi bil lahka orehova lupina. Tudi Grace je mislila večkrat, da je izgubljena, toda iz grmenja valov in tuljenja viharja je čula vendarle vedno iznova obupne klice ponesrečencev, ki so viseli jedva pol milje daleč od obali med grmečim nebom in rohnečim morjem. In njene roke so postale močne kot bi bile iz jekla, in veslala je mirno in točno po taktu svojega očeta.

Končno je bilo rešenih vseh devet oseb.

„Bog vas blagoslovi! Vi ste prava Angležinja!“ je dejal eden izmed rešencev ter gledal strmeč in sila presenečen čudovito pogumno dekle.

Grace Darling je slavna še dandanes zaradi tega čina, ki je njeni domovini v večjo čast kot čini pre mnogih angleških kraljev.

Leta 1854. se je blizu svetilnika v Lime Rocku pri Newportu na nemirnem morju prevrnil takozvan Cat-boat, in štirje mladeniči so padli v mrzlo valovje. Paznik Lewis ni bil doma, njegova žena pa je ležala v postelji bolna in se ni mogla geniti; toda dvanajstletna hči Ida je veslala pogumno na morje ter rešila vse štiri mladeniče, ki so se že potapljali. Tekom nadaljnjih tridesetih let je rešila Ida sama pri raznih prilikah še devet mož. Rešila je torej trinajst ljudi gotove smrti brez vsake pomoči in le s svojo pogumno energijo.

„Če hočete poizkusiti z mano, mislim, da bi vam mogel pomagati,“ je dejal kuharski vajenec v kuhinji palače signora Faliera dvorskemu upravniku. Signor Faliero je bil namreč povabil na banket odlično družbo. Jedva uro pred pričetkom pojedine pa je izjavil slaščičar, da se mu je namizni okras, ki ga je imel napraviti, ponesrečil. — „Ti?“ je vzkliknil dvorški upravnik, „kdo pa si?“

„Antonio Canova, vnuk kamenoseka Pisana“, je odgovoril blede deček.

„S čim bi nam pa mogel ti pomagati?“ je vprašal dvornik.

„Če dovolite, Vam modeliram kako figuro, ki jo postavite na sredo mize.“

Upravnik se je nasmehnil in ker si ni znal drugače pomagati, je dečku dovolil, da napravi kar hoče. Antonio je ukazal, naj mu prineso vse sirovo maslo, kolikor ga le imajo. Nato je začel delati in izvršil kip prežečega leva. Poln občudovanja je major domo postavil maslenega leva na mizo. Svečanost je začela, in končno so sedli za bogato okrašeno, z zlatom in srebrom obloženo mizo najuglednejši benečanski trgovci, plemiči in princi, med njimi tudi mnogi, ki so bili umetniški veščaki. Ko so zagledali leva, so skoraj pozabili na jedila ter so občudovali genijalni umotvor. Vse je ogledovalo le prežečega, na skok pripravljenega benečanskega leva. Ko pa so vprašali signora Faliera, kdo je veliki umetnik, ki je hotel iz sirovega masla ustvariti toli krasno umetnino, jim Faliero ni mogel odgovoriti. Poklical je slugo, ki je privedel pred bogato in mogočno gospodo malega bledega dečka Antonia. Banket se je izpremenil v ovacijo za mladega neznanega umetnika, in Faliero je izjavil takoj, da ga odpošlje na svoje stroške k najslavnejšemu kiparju v šolo. To svojo obljubo je Faliero tudi izpolnil. Antonio Canova, ki je imel postati le dober kamenosek ali kuhar, je postal eden izmed največjih kiparjev in slikarjev (1757—1822).

Slabiči čakajo dobre priložnosti, močni značaji si jo ustvarijo sami.

Najboljši možje niso tisti, ki čakajo, da se jim prilika ponudi, nego oni, ki si priliko vzamejo, jo oblegajo, osvoje in si jo zaslužijo, pravi E. H. Chapin.

„O. kako rad bi bil bogat!“ je vzkliknil še mlad zakonski mož, ki je imel doma več lačnih ust. Bil je priden in inteligenten, a povzpел se je le do časti — navadnega voznika v Filadelfiji.

„Hm, zakaj pa ne postanete bogati?“ ga je vprašal Štefan Girard. „Ali ste že poizkusili?“

„Kako naj poizkušam brez denarja?“ je odgovoril voznik.

„Čemu denar?! je dejal mr. Girard.

„Strela! Če mi poveste, kako morem postati brez denarja bogat, grem takoj poizkušat svojo srečo!“

„Jutri bodo prodajali v pristanišču polno ladjo zaplenjenega čaja,“ mu je odgovoril milijonar. „Pojdite tja in kupite ga! Potem pa pridite k meni!“

„Kako, za Boga, naj kupim celo ladjo čaja, če nimam nič denarja?“ je ugovarjal voznik.

„Rekel sem vam že: čemu denar?!“ je zarohnel Girard. „Pojdite tja in kupite na vero! Če pa nočete, — no, pa kupim vse sam.“

Voditelj javne dražbe je naslednjega dne naznanil kupcem, da morejo kupiti čaj ali v posameznih zabojih ali pa vso zalogo skupaj. Nekateri trgovci so začeli ponujati vsote za posamezne zaboje, a v velikansko strmenje vse zbrane množice se je oglašil voznik, da kupi vse naenkrat. Voditelj javne dražbe ga je vprašal, kdo je, in ko je povedal, da je Girardov voznik, je bil zadovoljen, ker si s tem prihrani dolgotrajno, vznemirljivo in mučno dražbo. Hitro sta sklenila kupčijo, in — Girard je odšel. Ko se je razvedelo, da je Girard nakupil celo ladjo čaja, je cena robe takoj poskočila za več pfenigov pri funtu.

„Zdaj pa prodajte svoj čaj,“ je dejal nekaj dni nato veletržec, „a nekaj pfenigov ceneje kot drugi!“

Mladi mož je Girarda ubogal, razprodal čaj in imel v par dneh 50.000 dolarjev čistega dobička.

Pisatelj pri kupčijah te metode sicer nikakor ne priporoča, nego navaja ta slučaj le v vzgled, kako se mora zgrabiti priliko in jo izkoristiti. Stavim eno proti milijonu, da se tak slučaj ponudi le izjemoma; toda priložnosti, ki ponujajo korist, se dogajajo zopet in zopet, — treba je le energične godvažnosti.

Mati!

Mati! Tisoči bo-
lestno zategnjenih ust-
nic kličejo tvoje ime,
jeclajo ga v neopisni
boli, vzdihujejo v naj-
večji sili. Na neizmer-
nih bojnih poljanah
svetovne vojne si ti,
o mati, sedaj pri smr-
nem hropenju svojih
sinov! Ti si jim zadnja
misel, zadnje zavetišče,
zadnja tolažba! Kličejo
te v vseh jezikih, na
obeh straneh neskonč-
nih, dolgih, nepregled-
nih strelskih jarkov. Si-
cer skrivajo čustveno
slabost srca, ki hre-
peni po tebi. Ali, ko
je mukepolno trpljenje
umiranja leglo na
obrazu bradatih mož,
tedaj vstaja tvoje ime
tudi iz najbolj molče-
čih ust... Zadnje hre-
penenje kljubovalne
duše leti k tebi, mati,
kjerkoli si! Ali prija-
telj, ali sovražnik —
njegove zadnje misli
hite k tebi in k tvoji
večni, neminljivi lju-
bezni.

Kdaj v sreči se
toliko spominjajo tebe,
o mati, kakor sedaj,
v teh s krvjo preplav-
ljenih, žalostnih časih?!

Ti si kakor bog, ki se ga v sreči pozablja in se ga
ne spoštuje. Ali sedaj si vsem, vsem v zavesti. In kli-
čejo te, kakor se kliče kako božanstvo. Kličejo te v
črnih, mrzlih nočeh, zariti v tujo, vlažno zemljo, ogro-
ženi od smrti in nevarnosti. Kličejo te, ko vstaja solnce
žalostno in rdeče iz megle in se z lučjo dneva začne
njo zopet peklensko zvižganje in tuljenje šrapnelov in
granat; ko preko dneva dežuje z neba doli z demon-
skim treskanjem in pokanjem in ko večer strahotno
osvetlja morilni naskok. Azijati in Evropejci, nevedni
analfabeti in učenjaki kličejo po tebi v grozotah vojne,
kakor je svet še ni videl tako strašne. Na obrežjih
morja, v močvirnih in peščenih puščavah, v mestih in

vaseh, po gorečih gozdovih in brodeč po zmrznjenih
rekah kličejo tebe, mati: „Strašno je naše umiranje,
samotno, ne čuvano od nikake ljubezni! Mati, ah,
mati, če bi vedela...!“

Včasih, ko potihne boj, leže ta ali oni na zemljo
in piše pismo, ki ga ne odpošlje. Napišejo na sto-
tisoče takih pisem, ki zvene tako nežno, ki so pisana
tako iz globine srca, da jih ne more odposlati, kdor
je še živ. Razkrila bi ponosno sramežljivost moža. To

so pisma, ki jih šele
najdejo in odpošiljajo,
ko je pisec že mrtev.
Ljuba mati! Moja
dobra mati! Najbolja
mati, najdražja mati!
Vsi ti pišejo taka pis-
ma: Hrvatje in Srbi,
Rusi in Nemci, Mad-
jari in Italijani, Fran-
cozi in Angleži. Vsi,
vsi. Oni z juga pišejo,
kako so zmrzovali na
severu in kako so v
poljskih peščenih pu-
ščavah mislili na sinje
morje in nanjo — na
mater! In oni z vasi,
kako so videli veliki,
veliki svet, kako so se
vozili skozi mnoga
lepa mesta, da pa je
vendar doma, pri tebi,
mati, tako čudovito
lepo in toplo, kakor
nikjer drugje na svetu.
Mehki in trdi pišejo
taka pisma, odkriti in
molčeči. In vsi tebi,
tebi — mati! Okrvav-
ljena so včasih taka
pisma, pobrana na bo-
jišču kakemu bledemu
mrtvecu. Često so
zmečkana in umazana.
Težko bolni je znal
skrivati pismo na prsni
in še-le po njegovi
smrti dobivajo postrež-
nice tisti košček pa-
pirja, ki ga je ostavilo
sinovo srce tebi, ubo-
ga mati!

O matere! Vaš
sen je težak; motijo

ga temne sanje; vaši dnevi so polni skrbčega nemira.
Misli sinov vas iščejo! Zato se stresa vaše srce, zato
se polnijo oči s solzami! Morda, morda čutijo vaši
sinovi vaše dobre misli, vašo bolešno ljubezen! Kajti
morajo biti tajinstvena, neznana pota od duše do duše,
od srca do srca, preko vseh daljav in vseh zaprek...
Ljubi, mati, ljubi, kakor nisi ljubila še nikdar! Tvoji
sinovi bodo čutili to!

Zofka Kv. v zagrebškem „Tagblattu“.

Ruski donski kozaki: Trije častniki v svoji vojni opravi.

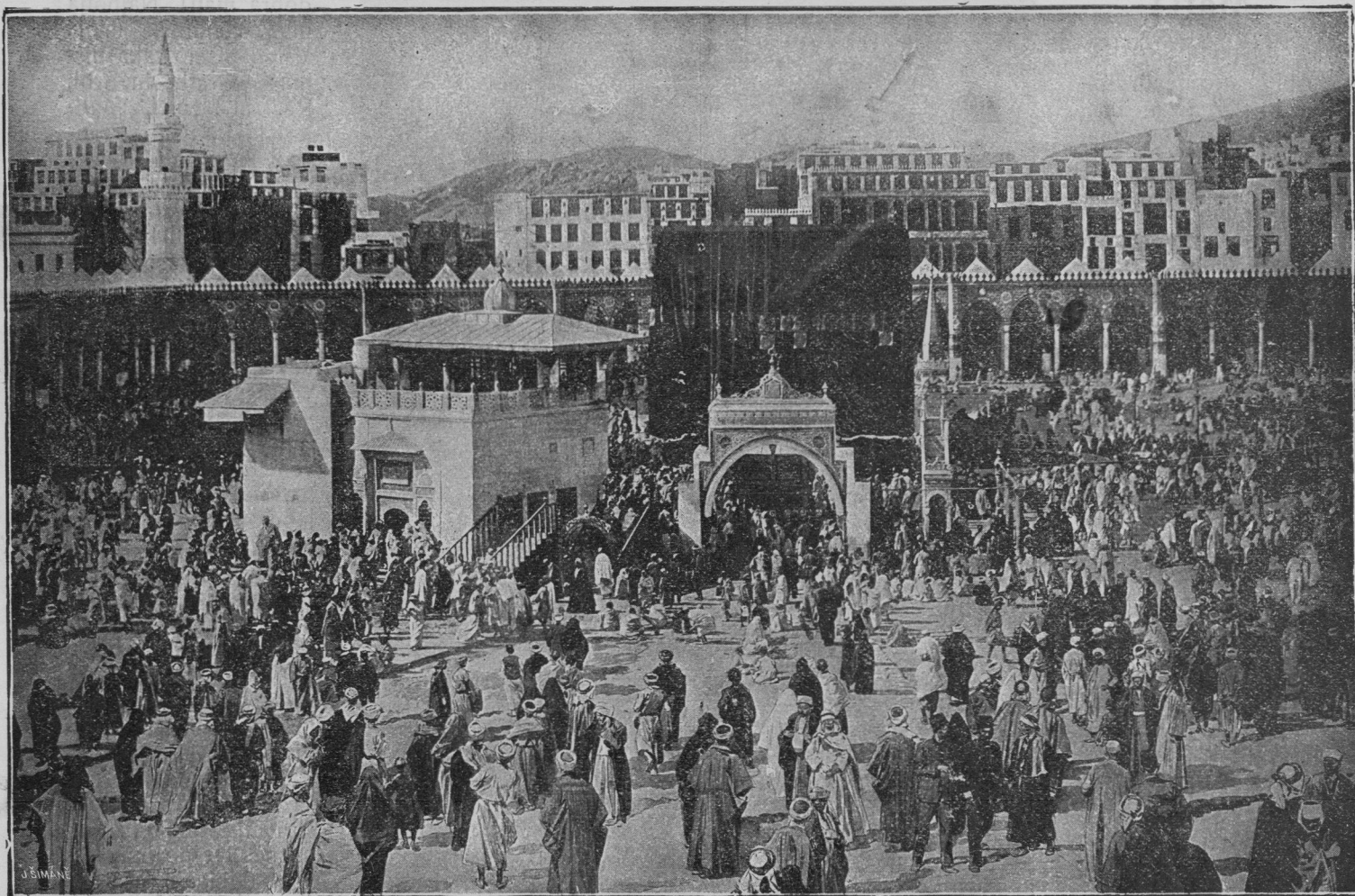
Naročite in razširjajte „TEDENSKE SLIKE“!
Pridobivajte novih naročnikov!

Kako sem bil ranjen.

Dne 30. sept. ob dveh popoldne smo odmarširali iz Tuzle in marširali do sedmih zvečer. Kraj, koder je šel naš marš, je bil močviren in hoja je bila naporna. Naslednjega dne, 1. okt., pa smo korakali od polosmih zjutraj do sedmih zvečer. Ker vojne kuhinje niso mogle toli hitro za nami, smo ostali ves dan brez gorke menaže. Jedli smo, kar smo nosili s seboj in kar smo našli ob potih. Prve dni smo srečevali vsak čas turške begunce. Povsod smo opazili velik strah in nepopisno bedo. Prenočišče smo si na-

Šele 4. okt. so naleteli naše predstraže na Srbe in unela se je mala praska. Ranjen ni bil nihče. Prenočili smo po kmečkih kočah v Žerjavicah, kar se nam je zelo prileglo, saj je deževalo ves dan in smo bili premočeni.

Dne 5. okt. smo odmarširali v dežju dalje, a že ob 7. zjutraj so nas nenadoma napadli Srbi iz okopov. Razvnel se je boj, ki je trajal ves dan. Imeli smo precej ranjenih, a razmeroma malo mrtvih. Posebno se je odlikoval nadporočnik Müller, ki je bil dvakrat ranjen. Zvečer so ga odpeljali na obvezovališče, a naslednjega jutra je bil že zopet pri polku. Žal, da

Glavni trg v Meki, vsem Mohamedancem svetem mestu, kamor prihajajo Turki iz vseh krajev sveta molit za srečen izid turške armade v vojni proti Rusiji, Angliji in Franciji.

pravilno veličastnih pragozdih Konj planine, ki jo je krasno popisal slovenski pisatelj Podlimbarski. Ponoči smo dobili nekaj kave in prepečenca, ob pol sedmih zjutraj pa smo zopet marširali. Odmor smo imeli v vasi Kladanj ob Drinači. Tega dne smo zajeli dva ovaduha in trpeli hudo žejo, ker ni bilo dobiti nikjer vode. Ves dan je deževalo in končno je začelo še snežiti. Do kože mokri in premraženi pa smo morali zvečer na poljsko službo — stražit.

Dne 3. oktobra smo dobili prvo menažo: meso pečenih ovac, ki smo jih ujeli. Taborili smo v Petrovčah. Tam je videla neka naša predstraža, kako je srbska predstraža ustrelila našega huzarja s konjem vred. Srbi so se umikali ves čas pred nami proti meji.

smo morali prenočiti kar v okopih, ki smo si jih v naglici izkopali v zaščito pred srbskimi krogli. Srbi so se ponoči umaknili ter nas ob štirih zjutraj zbudili s šrapneli. Bila je to naša prva bojna budnica. Srbi so imeli posebno mnogo strojnih pušk, s katerimi so nam prizadeli dovolj škode. Boj je bil ljut in na obeh straneh obupen. Toda proti večeru so se Srbi iznova začeli umikati in tako smo postali mi zmagačci na Kraljevem polju pod Kraljevo goro.

Dne 7. okt. smo odmarširali dalje že ob pol 6. zjutraj ter smo korakali do noči skozi Pjesak in Mrkolje na Tomažičje. Kako trdovraten sovražnik so Srbi, dokazuje dejstvo, da se je bil vršil že par dni pred našim prihodom poleg Pjeska ljut boj. Prenočili

smo v nekem hanu. Vse vasi so bile prazne. Turške hiše smo našli vse požgane. Požigalci so bili srbski komitaši. Tega dne popoldne je začelo močno snežiti in brila je huda burja.

Dne 8. okt. okoli poldneva smo zopet naleteli na Srbe. Vzlic snežnemu metezu in do kosti režeče burje smo ležali na ped visokem mokrem snegu ter streljali in streljali. Snežilo in brilo je vso noč, in koliko smo trpeli, ve le tisti, ki je že sam preživel tako noč. Nekateri so se zavili v šotorske plahte, sedli in s puško v roki zaspali kakor ubiti. Ko smo jih zbudili, so imeli vso obleko trdo zmrznjeno, ude pa docela otrple in negibne.

Tisto noč pa se je Anton Horvat, doma iz Gradišča pri Lukovici, splazil naprej v dolino, našel je ondi prazno hišo ter si ondi nažgal ogenj, da bi se ogrel. Kar zasliši odnekod glasove — kureline. Šel je gledat in našel je v hlevu purana in kokoši. Krvočno je planil po teh žrtvah, jih zaklal, oskubil, iztrebil in spekel. Našel pa je tudi še drugih dobrih stvari, in ko smo naslednjega jutra dospeli za njim v dolino, nam je Horvat postregel s pečenko, ovčjim sirom in kuhanimi hruškami. Seveda smo bili te nenadejane pojedine sila veseli, in Horvat je bil proslavljan junak dneva. Tega dne smo videli tudi prve bosanske volkove. Dva taka velika volka sta nam prišla nesramno nasproti, a sta urno zbežala.

Od 9. okt. dalje smo imeli vsak dan večje in manjše bitke in praske s Srbi, ki so se sicer vedno umikali, a vedno tudi iznova naskakovali.

Dne 17. okt., v nedeljo popoldne pa je bil boj najhujši. Šrapneli so leteli tja in sem, grmenje topov,

Američanski major Lewis s svojo novo puško, ki nosi krogle izredno visoko in je posebno nevarna aeroplanom.

Naši vojaki ob avstrijskem motorskem topu v družbi nemških tovarišev v Belgiji. Taki topovi so razrušili večino belgijskih trdnjav.

Vsa družina na vojni: Gospa Schröderjeva v Schiersteinu na Nemškem s 7 sinovi vojaki in možem prostovoljcem. Sama gospa deluje v vojaški bolnici.

Jaz sem stal za nekim grmom in streljal kolikor sem mogel. Kar je priletela srbska krogla, razdrobila puškino kopito, in kos jekla s puške mi je odletel v desni kazalec ter mi ga razmesaril. Ista krogla pa se je odbila navzdol, mi raztrgala obleko ter zadela baš v mojo denarnico v hlačnem žepu. V denarnici sem imel par goldinarjev, nekaj kron in drobiža. Vse to mi je krogla zveržila in pri tem izgubila toliko moči, da mi je povzročila na desnem stegnu le malo prasko. Tako sem bil tega dne že drugič rešen preteče smrti.

Toda za nadaljnji boj sem postal vendarle nesposoben. Odšel sem torej na obvezovališče, odtam pa sem se odpeljal v bolnišnico v bosanski Usori.

Ivan Lapajne.

ročljanje strojnih pušk in prasketanje naših pušk, vpitje, kričanje, rjojenje vsepovsod. Proti noči je naš nadporočnik Müller hitel le z 21 možmi naprej ter je zavzel z naskokom sovražne okope. Ondi smo našli cele kupe mrtvih in ranjenih Srbov, ki so se borili obupno vztrajno in zares hrabro za vsako ped zemlje. Toda zmagali smo vendarle mi in prenočili v srbskih okopih. Žal, da smo se prenašlo veselili zmage, zakaj že ob 4. zjutraj so nas Srbi napadli v spanju ter se nam ponekod približali na dvajset korakov. Kako je bilo mogoče, da so dospeli nenadoma toli blizu, mi je nerazumljivo. Seveda je nastala strašna zmešnjava. Jedva sem skočil pokonci ter se odstranil par korakov od svojega ležišča, je že padla srbska ročna bomba, se razpočila in ubila tovariša kuharja, Antona Horvata, ki je bil ležal ponoči tik mene. Ubila bi bila tudi mene, ako bi bil ostal na mestu. Srbi so nam klicali: „Predajte se!“, — naš nadporočnik Müller pa je kričal Srbom, naj se udajo. Ker ni hotel odnehati nihče, je nastala ljuta borba, polna krvi in izgub za obe plati. To ni bil boj, nego mesarsko klanje, ruvanje in mesarjenje za življenje ali smrt. Mi smo streljali kar stoje.

† Jan Ružička.

Jan Ružička, rezervni kadet c. i. kr. pešpolka št. 27, je bil rojen dne 13. dec. 1890 v Postojni. Potrjen šele drugič pri naboru, je nastopil leta 1912. kot enoletni prostovoljec pri 27. pešpolku v Ljubljani, kjer je dovršil vojaško službo jeseni l. 1913. Povodom mobilizacije se je odzval takoj koncem julija 1914 vojaškemu poklicu in odšel v družbi svojih tovarišev v

Po bitki: Nemški vojaki tabore v zasedenem drevoredu francoskega mesta.

nemški Gradec. Vojaški oddelek, ki mu je bil dodeljen, je odšel šele 23. septembra t. l. na severno bojišče. Sodeloval je potem v bitkah južno Przemyslu, pri Magieri in Novem Mjastu, dokler ga ni 20. X. 1914 v glavo smrtno zadela nasprotnikova krogla in to v trenutku, ko je bil — izvršujoč dano mu povelje — prideran izstopiti iz strelnega jarka pri vasi Gorenje Bloševu. Znan kot vztrajen lovec, je bil vrli mladenič odkrite narave in kot vojak iskren in spoštovan tovariš. Ponosen na svoj slovanski rod, ki ga nikdar ni zatajil, je bil pri vseh svojih tovariših priljubljen in spoštovan. Zla usoda je hotela, da ni doživel svojega odlikovanja s srebrno hrabrostno svetinjo, ki mu je bila priznana nekaj dni poprej. Mlademu junaku, ki je bil v Ljubljani splošno priljubljen, bodi ohranjen časten spomin. Njegovi ugledni narodni obitelji najpri-srčneje sožalje.

Anton Jagodic.

Rojen leta 1868. v Loki pri Mengšu od premožnih kmečkih staršev, je služil 18 let pri vojaški bolnišnici št. 8 v Ljubljani kot ekonom ter je sedaj nastavljen pri tukajšnjem finančnem ravnanstvu kot oficijal. Več kot 12 let že deluje z vso vnemo pri Rdečem križu. Da je organizacija bolnišnic ob mobilizaciji tako izvrstno uspela, je gotovo tudi njegova zasluga. Z železno vztrajnostjo je že v mirnem času skrbel, da so bila skladišča vedno polna in v redu. Da se je govorilo malo o njem, je razumljivo, saj se ni nikdar silil v ospredje. Vse svoje uradniške dopuste je porabil v to svrhu, da je vsako leto uredil skladišča in bolniške barake Rdečega križa. Skromnemu možu bodi s tem izraženo priznanje kot pridnemu delavcu na polju humanitete!

EMIL GABORIO:

31. nadaljevanje.

Izgovor krivca.

„Ne zahvaljujte se mi, gospodična,“ je zamrmral. „Vaša zahvala je povsem nezaslužena.“

Klara je bila izprva preveč razburjena, da bi bila zapazila Dabironovo zadrego. Ob tonu njegovega

odgovora pa je osuplo dvignila glavo, ne vedoč, kako naj si ga razloži. Menila je, da jo ljubi sodnik še vedno in da mu budi njena navzočnost stare, bridke spomine. Zmedena je povsila pogled in dejala ponižno:

„Hotela sem le reči, da si štejem v srečo, da ste vi udeleženi pri tej zadevi. K tujcu se ne bi bila upala iti. Vi pa ste bili moj prijatelj, in rekli ste mi, da tudi ostanete. Plemeniti ste in ljubite resnico; ako se zavzamete za ubožca, razjasnite to temo kmalu in potem mu vrnite svobodo. Česa je obtožen, ne vem, a kriv ne more biti.“

Klara je govorila z zmagovestnim prepričanjem, kakor da je njena zahteva nekaj čisto lahkega in naravnega, česar ji ni moči odreči. Molče jo je pogledal sodnik in vzdihnil tiho sam pri sebi. Občudoval je otroško zaupanje nedolžnega bitja, ne slutečega ničesar o temnih globinah življenja. Težko mu je bilo, podreti vse njene lepe nade s svojo mrzlo besedo. Poleg tega pa je vrel v njegovem srcu vendar tudi spomin prizadejane mu žalitve in zapostavljenosti; dejal je torej nekako z zadovoljstvom:

„Povedati vam moram, gospodična, da mladi grof Komaren ni nedolžen.“

Privzdignila se je in iztegnila roko, kakor bi ga hotela braniti.

„Pravim vam: zločinec je.“

„Ne, ne, vi sami ne verjamete tega!“

„Pač, gospodična,“ je odgovoril sodnik resno. „Da nimam

moralne gotovosti, ne bi govoril tako.“

„Ne, ne!“

Klara je pogledala sodnika in odrevenela. Kako se je bil izpremenil! Ali je mislil zares, ali se je samo kruto šalil z njo? Njegove besede so se ji zdele blazne, neumevne.

Dabiron pa je nadaljeval z obžalovalnim glasom, gledaje nepremično v tla:

„Hudo mi je, da vam moram ravno jaz zadati ta udarec. Ali morda je res boljše, da izveste od prijatelja resnico, ki vam vendar ne more ostati dolgo prikrita. Bodite pogumni in trpite, kar je neizogibno. O nesporazumljenju tukaj žalibog ni moči govoriti.“

Predstraža na Srbskem visoko na drevesu.

Vikont de Komaren je obtožen umora in vse, vse govori za to, da ga je res izvršil.

To je govoril Dabiron počasi, stavek za stavkom, kakor zdravnik, ki vliva bolniku zdravilo po žlicah in opazuje med tem učinek. Plahemu, nežnemu dekletu ni pripisoval moči, prenesti takšno razodetje brez hudih posledic, in bil je pripravljen, da jo popade silen obup.

Toda varal se je. Rdečih lic in plamenečih oči je vstala Klara, živa slika poguma in odločnosti.

„To ni res. Kdor pravi to, laže! On ni morilec in ne more biti. In če bi mi rekel sam, dejala bi mu v obraz: lažeš, to ni resnica!“

„Njegovega priznanja sicer še nimam, a dolgo ne more trajati, da ga poda. In tudi če ne prizna, dokažemo mu vendar. Nepobitna dejstva govore zoper njega.“

„Le zdi se tako,“ ga je prekinila Klara z globoko razburjenim glasom. „Ponavljam vam, da se motite! Nedoržen je, makar če imate še toliko dokazov. Prepričana sem, da je nedoržen; verujem vanj! Jaz edina vem, kako vreden je ljubezni. Le jaz poznam čistost, velikodušnost in požrtvovalnost njegovega mišljenja. Vedela sem, kako nesrečen je bil, ko mu je ves svet zavidal sijajno usodo. Stal je sam sredi tujcev, kakor jaz; oče ni imel srca zanj. Nato so prišle borbe za najino ljubezen. In zdaj, ko so premagane zapreke in naju noče nihče več ločiti, zdaj naj bi bil Albert morilec? Kak zmisel naj ima to? In kak namen?“

„Izvedel je nenadoma, da ime in bogastvo grofov Komarenskih nista njegova zakonita last; iz obupa nad tem je umoril staro žensko, edino pričo, da ni postavni sin grofa Komarena.“

„Vse to je obrekovanje, gnusno obrekovanje!“ je vzkliknila Klara. „Vem, kako ga je pretresel padec iz tolikšne višine; govoril je z mano o tem. Toda žalosten je bil najbolj zaradi mene. Misli je, da ne prenesem tega, če izgubi stalež in bogastvo. Jaz pa nisem mogla pripisovati velike vrednosti stanu in premoženju svojega zaročnika, zaradi katerih sem imela zadnja tri leta toliko žalostnih ur. Očitala sem mu, kako je mogel dvomiti o meni; on pa naj bi bil šel nato in umoril ubogo starko? Ah, to je brezumno.“

Klara se je prekinila, z zmagošlavnim usmevom na ustnicah. Dabiron pa je nadaljeval neizprosno:

„Vi ne veste, kakšnim izpremembam je podvržena človeška narava. Posebno še v sili! Šele kadar nam je izgubiti kaj, nas prešine popolna zavest, kako nam je bilo dragoceno. Ali morete vedeti, kakšna izkušnja je premagala vikonta, ko je šel od vas? In kako daleč s prave poti sta ga pahnila obup in zaslepljenost?“

Klara je prebledela od groze. Sodnik je bil dosegel svoj namen ter zasejal dvom v to dušo, polno zaupanja.

„Moral bi bil zblazneti,“ je šepnila.

„Saj je mogoče. Toda zločin sam po

sebi priča o prav skrbni prevdarnosti. Verjemite mi, da je boljše, če dvomite o njem. Počakajte v tihi vdanosti konca te nesrečne zadeve. Molčite, ne zaupajte se nikomur. Skrivate svojo upravičeno bol. Pozneje bi vam utegnili biti žal, ako bi jo kazali. Ko ste ga spoznali, ste bili še mladi in neizkušeni; manjkalo vam je matere, da bi vam bila stala ob strani. Ljubili ste, in kakor se zgodi pogostoma — varali ste se v njem.“

„Ne, ne!“ se je uprla Klara.

Vsa omamljena je bila od stvari, ki jih je slišala, in vsakovrstne neskladne misli so ji kipele v glavi in so jo dosežale sodnikove besede le od daleč.

Strašna železniška nesreča v Brestu Litovskem, kjer je vojni ruski tovorni vlak zadel ob vlak z ruskimi ujetniki in ruskimi ranjenci. Več sto vojakov je bilo ranjenih in ubitih — med njimi nekaj čeških in ogrskih ujetnikov — okoli 50 vagonov s tovari uničenih. Kolodvor je bil več dni za promet zaprt.

Prašala je:

„Nisem vas razumela dobro; kaj mi svetujete pravzaprav?“

„Dam vam edini pametni svet: oborožite se s pogumom, s krščansko vdanostjo, in odtrgajte svoje srce od nevredneža, ki ni bil nikoli vreden vaše ljubezni.“

Sodnik je utihnil, ko je pogledal Klaro. Bila je strašno blede, toda njene oči so strmele v sodnika s plamenečim očitanjem.

„Mari me imate za strahopetno, ker me poznate, da sem plaha? Kaj! Jaz naj ga zdaj zatajim? On je hotel deliti z mano svojo srečo, svoje bogastvo in

svoj ugled, jaz pa hočem zdaj nositi z njim njegovo nesrečo in sramoto. Pravite, da naj pozabim. Kako bi mogla to, če bi tudi hotela?!”

Dabiron si je zakril obraz z rokami, da ne bi Klara videla razburjenja, ki ga je budila v njem s svojimi besedami. Trpel je vse najhujše muke ljubosumnosti. Oni tam, zločinec, je mogel navdati njegovo oboževanko s tolikšno ljubeznijo — in on? Kvečjemu s spoštovanjem. Ali ženske res ne znajo razlikovati?

Dvignil je obraz in pogledal zopet Klaro. Upehana je slonela v svojem naslanjaču; zdela se je tako bedna, da je hotel Dabiron že poklicati njeno družabnico. Ko pa je iztegnil roko proti zvoncu, je prašala:

„Kaj hočete storiti?“

„Misli sem — — Zdelo se mi je, da vam ni dobro —“

„Nič mi ni. Čeprav se vam vidim slaba, vendar se čutim močnejšo nego kdaj; pripravljena sem začeti vsako borbo. Braniti Alberta proti vam še dalje, bi se reklo žaliti njegovo čast. Moja naloga je zdaj samo, da ga rešim nizkotne sumnje.“

Klara d'Arlandž je vstala, kakor da hoče iti; a Dabiron ji je mignil, naj ostane, Z globoko zarezo, kakor ranocelnik, je hotel dovršiti zdravilno operacijo, najsi bodo bolničine bolečine še tako hude.

„Ako bi poznali dokaze, ki jih imam v rokah,“ je dejal prisiljeno mirno in hladno, „še gotovo ne bi potezali več za zločinčvo nedolžnost.“

„Povejte mi jih,“ je rekla Klara izzivalno.

„Rad, ako želite. Saj veste, da smete zahtevati od mene vse. Pa čemu to naštevanje. Že eden vam pove dovolj. Umor se je zgodil na pustni večer, in obtoženec se ne ve izkazati, kje in s kom je preživel ta večer. Gotovo pa je, da ga ni bilo doma; vrnil se je šele ob dveh zjutraj, z raztrgano in umazano obleko in razpraskanimi rokavicami.“

„Zdaj vem dovolj,“ ga je prekinila Klara; oči so se ji zasvetile mahoma od notranje sreče. „Na pustni večer da je bilo, pravite?“

„Da, gospodična.“

„Ah, saj sem vedela, saj sem vam rekla takoj, da ne more biti kriv.“ Sklenila je roke v radosti svojega srca in blažen smehljaj ji je zaigral na ustnicah. Toda kakor je bila krasna v tem hipu, Dabiron ni imel oči zato. Njeno vedenje mu je bilo neumljivo; prašal je z vidno nestrpnostjo:

„Kaj hočete reči pravzaprav?“

„Ako je to vaš najmočnejši dokaz, gospod sodnik, ga lahko podrem z enim mahom. Ves tisti večer je bil Albert pri meni.“

„Pri vas?“ je jeknil sodnik.

„Da, pri meni, doma!“

Sodnik je umolknil, ne vedoč, ali sanja, ali čuje. Naposled je vzkliknil:

„Vikont je bil pri vas?“

„Pri meni!“

„In vaša babica ga je videla? Ali družabnica? Je li kdo govoril z njim?“

Trebinje v Hercegovini ob zahodnji črnogorski meji, kamor so vdrli Črnogorci, a bili hitro z velikimi izgubami vrženi preko črnogorske meje.

„Tega ne — — prišel je k meni skrivaj in odšel neopažen; hotel je govoriti z mano na samem, ne da bi naju kdo motil.“

„Ah, tako!“

Menil je, da si zdaj lahko pojasni vse: Klara hoče oreti ljubimca, in ne gre drugače, žrtvuje svoje dobro ime. Zasmililo se mu je ubogo dekle, ki se je hotelo uničiti tako brez koristi.

Povedal ji je torej v suhih besedah, da ji ne more verjeti.

„Kaj, za lažnivko me imate?“

„Predvsem, gospodična, morate uvaževati, da imam kot sodnik strogo začrtane dolžnosti. Zgodil se je zločin, vse kaže na vikonta de Komarena kot storilca — ukažem ga torej zapreti. Zaslišim ga in zberem dokaze, ki govorijo proti njemu: vi pridete in rečete, da so krivi. To pa še ne pomeni, da ste jih ovrgli. Dokler govorite z mano kot s prijateljem, me najdete vedno sočutnega in danega; kakor hitro pa se obrnete k sodniku, vam moram odgovoriti hladno: Podajte mi dokazov!“

„Zagotavljam vas pri vsem, kar mi je svetega.“

„Samo dokazi veljajo.“

Klara je vstala počasi ter pogledala

Vsaka beseda, ki jo je izrekla Klara, mu je presunila srce iznova. Zdelo se je, da pozna vsa občutljiva mesta v njegovi duši.

Ob njegovem vzkliku je umolknila. Zbral se je, izkušaje govoriti kolikor moči mirno.

„Bol vas zapeljuje predaleč, gospodična. Besede, ki ste jih govorili, morem odpustiti le vam. Krivični ste, ker ne poznate stvari. Ako mislite, da zavisi Albertova usoda samo od moje volje, se motite zelo. Kaj pomaga če prepričate samo mene, drugih pa ne?“

(Dalje prihodnjič.)

Slika iz Niša: Belgrajski begunci na niških ulicah.

sodnika osuplo in sumno.

„Ali vas morda veseli, da se zdi Albert zločinec? Mari bi ga obsodili? Nema da sovražite obtoženca, čigar usoda je v vaših rokah? Skoraj se mi vidi tako. Gotovo tu niste nepristranski. Spomin iz prejšnjih časov pada težko v tehtnico zoper njega. Vi preganjate svojega tekmeca z vso strogostjo zakona.“

„To je preveč — preveč!“ je viknil Dabiron.

Minoli teden.

Belgrad je padel! Dne 2. decembra, na dan dovršenega 66. leta vladanja našega cesarja je došla vest, da so čete naše 4. armade zasedle srbsko prestolico Belgrad, ki je štel okoli 100.000 stanovnikov. Vsa država se je razveselila tega velikega dogodka in to še tem bolj, ker je na 128. dan vojne poklonila naša zmagovita vojska cesarju kraljevski Belgrad baš za jubilej. Pričakovati smemo, da bodo pokrajine, ki leže na jugu Belgrada, kmalu v rokah naše armade; potem se združita obe naši armadi, ki prodirata prva od zahoda na vzhod in druga od severa na jug, v naskoku na Kragujevac in nato na Niš. Potem bo Srbija povsem poražena, in s tem bo končana tista vojna, ki se je začela prva in ki je rodila vse druge. Vzhodno Kolubare in Ljiga so vrgle naše vrle čete Srbe na celi črti nazaj in jim zadale velike izgube. Tudi poraz pri Lazarevcu je Srbe močno oslabil. Pasić je demisioniral, ker je položaj obupen, a prestolonaslednik ga je preprosil, naj sestavi novo ministrstvo iz vseh srbskih strank. — V Bukovini so iz strateških ozirov naše čete zopet zapustile mesto Črnovice. S tem so naše čete preprečile, da Rusi lepega, modernega bukovinskega glavnega mesta, ki ima 60.000 prebivalcev, s topovi ne obstreljujejo več ter da ga nam ne razrušijo. Tudi Lvov in druga gališka mesta so rešile naše čete pred porušenjem s tem, da so se začasno umaknile, a kmalu bodo zopet v naši posesti. Rusi so sicer prodrli iznova skozi razne gorske prelaze čez Karpate na Ogrsko ter se je naša vojska za hip umaknila Rusom proti jugu; toda naše čete so jih na raznih točkah viharo zgrabile in vrgle nazaj v Galicijo. Tudi naša posadka v Przemyslu se drži nemajno; ne le da ne pusti Rusov blizu, nego je sovražniku z junaškimi izpadi prizadela opetovano že veliko škodo. — Na Ruskem Poljskem so Nemci na vsej črti začeli zopet z energično ofenzivo; vzhodno mesta Lodža in v okolici Loviča so Nemci celo predrli rusko črto ter zajeli 40.000 Rusov s 25 topovi i. dr. Ob Pilici in Wolbromu pa je naša armada odbila vse ruske napade ter tudi zajela velikansko število Rusov. Kako gre že danes trda Rusiji, dokazuje najbolje dejstvo, da je

Srbska artilerija beži proti Nišu.

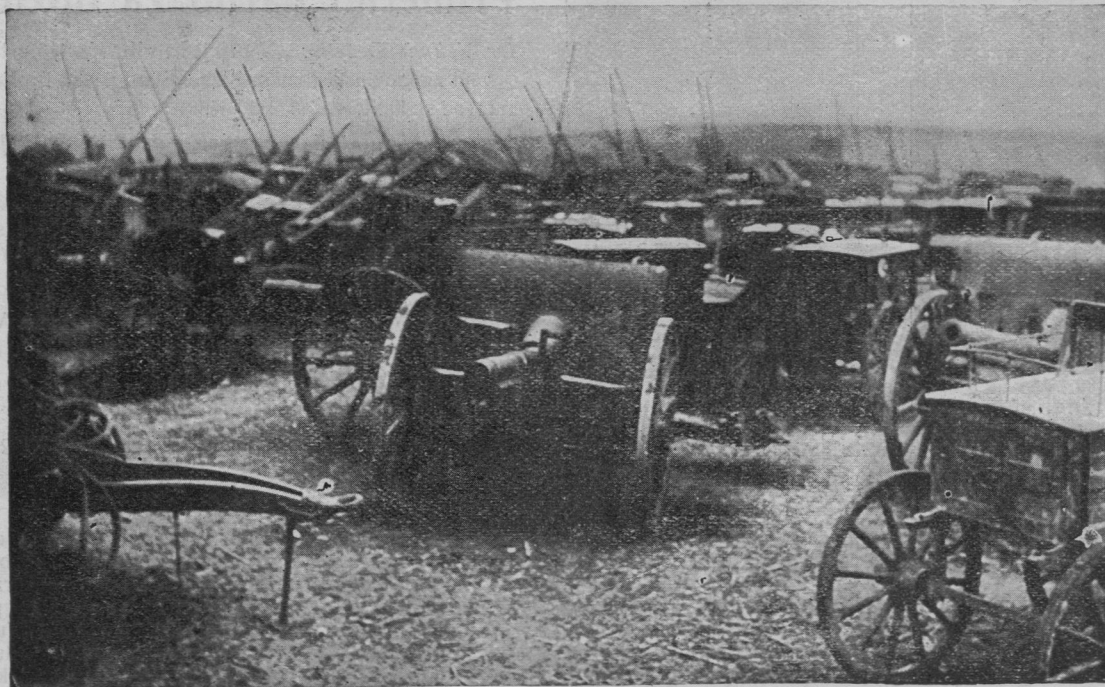
pozval ruski car pod orožje tudi že rusko črno vojsko, v kateri so možje celo preko 45. leta. — Tudi Angleži že obupujejo. Iz dejstva, da so naročili novih uniform in pušk za 4 in pol milijona vojakov, sklepajo listi, da se namerava angleška vlada okleniti zadnje rešilne bilke: uvedanja splošne vojaške dolžnosti. Toda Irci se že vnaprej upirajo taki dolžnosti, pa tudi iz Angleške beže možje čez morje pred uniformo. Vse vesti o prihodu Japoncev v Evropo so bile izmišljene, kar Francoze pač najhujše boli. Nemci v Argonskih gozdovih napredujejo, ogrožajo Verdun in Calais, Arras in Ypres ter bodo baje že v kratkem zavzeli zadnje postojanke v Belgiji in prodrli francosko-angleško črto na raznih točkah. Zima, sneg in mraz sicer zadržujejo operacije povsod, a Nemci dobivajo vedno nove rezerve. V Afriki so dosegli sovražniki Anglije in Francije več novih uspehov, v Maroku pa je izbruhnila odkrita vstaja; tudi Buri pode Augleže in Turki prodirajo nevzdržno dalje proti Egiptu in ob perzijski meji te ogrožajo celo Odeso. Skratka: mesec december se je začel zelo srečno in uspešno.

Razne vesti.

Česa potrebujejo?

Te dni bodo odpošiljali ljudje svojim dragim na bojišča darila za Miklavža in Božič. Marsikdo pa ne ve, česa naši vojaki potrebujejo najhujše, česa najtežje pogrešajo in s čim bi jim najbolj ustregli.

Neka dama, ki se je v večji družbi z vojaškim dovoljenjem odpeljala z avtomobilom k naši severni vojski, kjer je razdeljevala nabrana darila med vojaštvo, je zdaj sporočila občinstvu, da so zahtevali vojaki predvsem sledečih stvari: snežnih čepic, bašlikov iz filcastega blaga, gumbov vseh vrst, igel

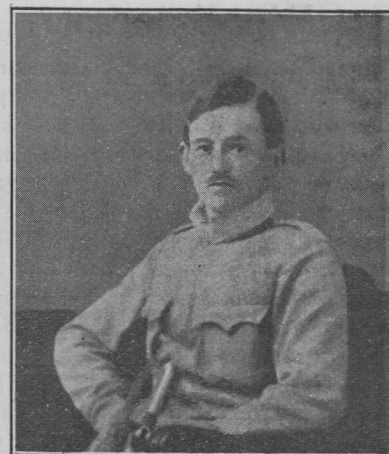
Od Avstrijcev razbiti in zaplenjeni srbski topovi.

Anton Jagodic,
upravitelj in organizator „Rdečega
križa“ za Kranjsko, c. kr. oficijal
finanč. ravnateljstva v Ljubljani.

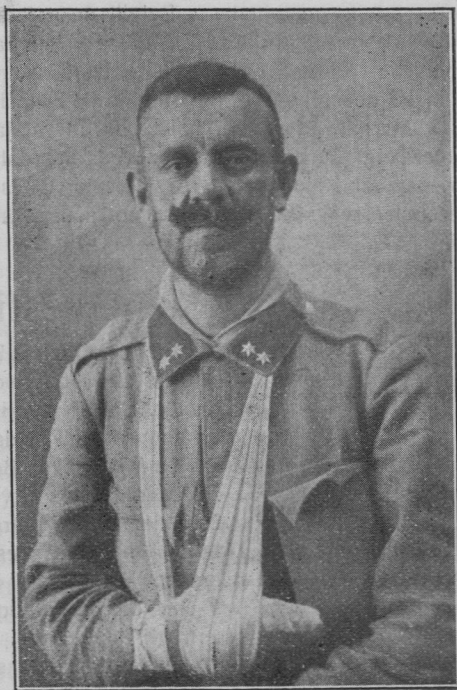
Cvetko Kolbe,
načelnik Sokola v št.
Vidu nad Ljubljano,
težko ranjen na se-
vernem bojišču.

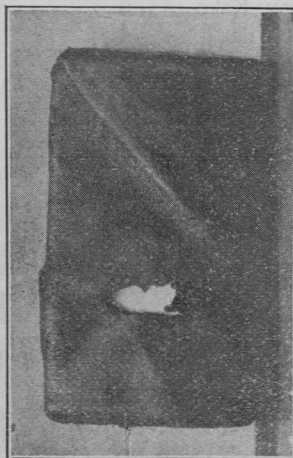
† **Jan Růžička,**
rezervni kadet 27. pešpolka, rojen
dne 13. decembra 1890., padel na
severnem bojišču.

in sukanca, varnostnih zaponk, močnih žnor, trakov, špage, električnih ročnih sekičev z rezervno baterijo, žigic, užigalnikov, vojnih poštah, pisarnice, pismenega papirja, svinčnikov, konjaka, trde šokolade, piškotov, čaja, sladkorja v kockah, smotk, cigaret, mila, sveč, neobrobljenih flanelk ozir. volnenih ali pavolnatih nogavic, pletenih volnenih jopičev, zaplestnikov in rokavic. Navajamo to, ker človek se pri najboljši volji ne more sam vsega spomniti, kadar odpošilja; marsikomu, ki ima prijatelja

ali znanca na bojišču, pa bo lahko izbrati med nave, denimi stvarmi. Vse so potrebne in dobrodošle.

Ivan Lapajne,
c. in kr. nadom. rezervnik, finančni urad-
nik v Ljubljani, ranjen na južnem bojišču.
(Glej njegovo poročilo na str. 4.)

Denarnica, ki je rešila
življenje Iv. Lapajnetu.
(Glej njegovo poročilo
na str. 4.)

Zavoje za vojno pošto bodo, da se omogoči pošiljati vojakom v vojski božična darila, od 5. do 15. decembra zopet sprejemali vsi poštni uradi in sicer za vse vojne pošte. Zavoji smejo biti k večjemu 5 kg težki ter 60 cm dolgi in istotako široki in visoki. Težji in večji zavoji se ne bodo sprejemali. Zaviti morajo biti v nepremočljivem platnu ali pa v lesenih zabojčkih. Naslov mora biti na ovoju ali pokrovu razločno zapisan in naveden tudi naslov odpošiljatelja. V zavoju mora biti na listku istotako natančen naslov prejemnika in odpošiljatelja, da se zavoj lahko dostavi, če bi se tudi zunanji naslov odtrgal. Poslati se sme perilo, obleka, obutev in take jestvine, ki se ne skvarijo n. pr. suho meso, suhe klobase, prepečenec (cvibak), čokolada, čaj itd. Denarja ali vrednostnih reči naj se ne deva v zavoje, ker pošta ne prevzema nikakega jamstva. Zavoji, ki se ne bodo mogli dostaviti na lovniku, se ne bodo vrnil po-
šiljatelju temveč se bodo podarili drugim potrebnim vojakom.

Primerno darilo za Božič!

Dr. Velimir Deželič: „V burji in viharju“, ilustrirani zgodovinski roman. Prevel Starogorski. Broširan izvod 3:30 K, vezan 4:80 K.

Dr. Velimir Deželič: „V službi kalifa“, zgodovinski roman. Prevel Starogorski. Broširan izvod 2 K, vezan 3:20 K.

Josip Kozarac: „Mrtvi kapitali“, krasna slavonska povest. Prevel Starogorski. Broširan izvod 1:50 K, vezan 2:50 K.

Rado Murnik: „Lovske bajke in povesti“. Vezano 2 K (za nenaročnike in po knjigarnah 2:50 K).

Milan Pugelj: „Mimo ciljev“. Vezano 2 K (za nenaročnike in po knjigarnah 2:50 K).

Cvetko Golar: „Kmečke povesti“. Vezano 2 K (za nenaročnike in po knjigarnah 2:50 K).

Pripravljenost je vse,

kar moremo ukreniti proti pretečim nam nevarnostim. Neprestano smo v nevarnosti pred sovražniki našega zdravja in ako se pripravimo, se jih ubranimo, smo že mnogo storili v svojo obrambo. S prepihom, vlažnostjo ali prehlajenjem si lahko nakoplujemo revmatične bolečine, glavobol, zobobol, ušesne bolečine, nahod itd., ker pa imamo pri hiši vedno Fellerjev bolečine

tolažeči rastlinski esenčni fluid z znamko „Elsafluid“, to zlo kmalu ukrotimo z njegovim osvežujočim, poživlajočim učinkom. Priporočamo svojim bralcem naj naroče 12 steklenic tega zdravniško priporočenega domačega zdravila za 6 kron franko pri lekarnarju E. V. Feller, Stubica. Elsatrg št. 280 (Hrvatsko). Tudi Fellerjeve odvajalne rabarbarske kroglice z znamko „Elsakroglice“, 6 škatlic za 4 K 40 v franko naj bi naši bralci kot preiskušeno sredstvo proti vsem motenjem prebave imeli vedno v hiši.

En sam glas gre okoli o Kolinski kavni primesi: da je najboljši kavni pridelek, ki daje kavi izvrsten okus, prijeten vonj in lepo barvo. Zato jo naše gospodinjke tako radi kupujejo in jo tudi druge priporočajo. Zaradi svojih dobrih lastnosti

se je Kolinska kavna primes priljubila v vseh krogih. Tudi zato jo imajo naše gospodinjke radi, ker je pristno domače blago. Priporočamo prav toplo izvrstno in pristno domačo Kolinsko kavno primes in Vas opozarjamo v vašem lastnem in-

teresu, da zahtevate v prodajalni vedno izrecno samo ta kavni pridelek! 120

Jabolka in namizno sadje — od 5 kg naprej po 12 do 40 vin. kg razpošilja A. Oset, posestnik, Guštanj, Koroško.

Priporoča se modna trgovina

PETER ŠTERK

Ljubljana, Stari trg št. 18.

Ia kakovosti zimsko in drugo perilo, razni gorki predmeti za vojake, najmodernejše bluže, jutranje obleke, pletene jopce, razni nakiti in potrebščine za šivilje. Moški klobuki in čepice. Velika izbira kožuhovine itd. itd.

Vse po priznani najnižjih cenah.

Ivan Jax in sin

Ljubljana, Dunajska cesta št. 17

13

priporoča svojo bogato zalogo

šivalnih strojev, koles, pisalnih strojev in strojev za pletenje (Strickmaschinen).

Brezplačen pouk v vezenju. — Tovarna v Lincu ustanovlj. 1867.

Zahtevajte cenik, ki ga dobite brezplačno in poštne prosto.

KMETSKA POSOJILNICA

R. Z. Z. N. Z.

obrestuje hranilne vloge po

Hranilnih vlog: dvajset milijonov. Popolnoma varno

4³ | 0 | 4⁰

LJUBLJANSKE OKOLICE

V LJUBLJANI,

brez vsakršnega odbitka 45

naložen denar.

Rezervni zaklad: nad pol milijona.

Zima se oglašča!

Dovoljujemo si slavno občinstvo opozoriti na novo urejeni in znatno povečani specialni oddelek za pletenine, trikotažo in perilo. Posebno pa priporočamo različne volnene in bombažaste izdelke ter nam je navzlic velikemu pomanjkanju volne in bombaža, mogoče nuditi svojim cenjenim odjemalcem izredno veliko izbiro po priznani nizkih cenah.

Za vojake!

Različno perilo iz čiste volne in velblodje dlake. — Snežne kučme, telovniki, sviterji, srajce, jopice, hlače, dokolenice, gamaše, nogavice, rokavice, ščitniki za vrat, prsi, kolena itd. — Odeje iz velblodje dlake, spalne vreče in nahrbtniki. — Razen tega so v zalogi tudi s toplotno kožuhovino podvrženi različni telovniki, žilogrelci, rokavice, ušesni ščitniki in gamaše.

Za dame!

Vrhne pletene jopice in dušogrelci z rokavi kakor tudi brez rokavov.
Garniture t. j. jopica, čepica in šal.
Spodnja krila, pletena iz volne, crepe de sante, svile, listra, klota, batista itd.
Kombinaže srajce jopice in drugo perilo, pleteno iz volne in bombaža ali tudi iz šifonov in barhanta.
Predpasniki pisani, beli in črni v vseh modernih krojih.
Stezniki v različnih kakovostih od najcenejših do najboljših.
Nogavice črne in v modnih barvah, volnene, svilene, flor itd.
Rokavice glace, pletene in triko.
Žepni robci iz platna, šifona in batista.

Za nevojake!

Srajce, likane iz šifona in cefirja v najboljših kakovostih.
Srajce za šport v vseh modernih oblikah, iz cefirja in mako.
Nočne srajce v različnih oblikah.
Normalno perilo kakor: srajce, jopice, hlače iz volne in bombaža.
Tetra perilo, zdravniško priporočeno.
Nogavice volnene, mako in bombažaste v različnih modnih barvah.
Ovratniki in manšete, najboljši izdelek.
Kravate naramnice itd. v veliki izbiri.
Rokavice glace, pletene in triko.
Žepni robci v vseh kakovostih.
Dokolenice, gamaše, rokavice in druge v to stroko spadajoče potrebščine, za zimski šport in turiste.

Za dečke in deklice!

Športne jopice za deklice.
Sviterji za dečke v vseh kakovostih in velikostih.
Športne čepice v različnih oblikah in barvah.
Gamaše v vseh velikostih.
Nogavice od najcenejše do najboljše vrste, za vse starosti, iz volne, bombaža in flora.
Biserni triko in normalno perilo kakor: hlače, jopice, kombinaže (žabe) v vsakovrstnih kakovostih in velikostih.
Športne srajce za dečke iz tennis flanele.
Tetra perilo za dojenčke, higijenično priznано kot najboljšo.
Predpasniki za deklice iz perilnega in belega blaga, kakor tudi za male dečke iz močnega moleskina.

Zelo primerna božična darila.

Ljubljana **A. & E. Skaberné** Mestni trg 10.

Premog Uher Ljubljana.

Kje je hribolazec?

Važno poročilo. Ker je za časa vojne malo denarja in mnogim ni mogoče kupiti najpotrebnejšega blaga, za obleke in perilo, za sebe ali otroke, se je odločil trgovec **I. N. Šoštarič, Maribor**, Gosposka ulica št. 5,

da bode kljub temu, da se je v tovarnah vse podražilo, prodajal vse ceneje kakor popreje. Platno druk in porhat po 36, 40, 50 in 56 vin. Volneno blago za obleko po K 1¹-, 1²0, 1⁵0. Ker se veliko razproda, je dobili tudi velika množina lepih ostankov ki se veliko pod ceno prodajajo. Ceniki in vzorci se dobijo poštne prosto. Za neugajajoče se vrne denar. 188

Darujte za „Rdeči križ“!

Naročite se na list „Tedenske Slike“, ki je najboljši slov. list te vrste! Slovenci, razširjajte ga in pridobivajte naročnikov!

234

Prečitajte mojo notico v uredniškem delu in pišite po vzorce!

Z odličnim spoštovanjem

I. N. Šoštarič,
trgovec.

Maribor, Gosposka ul. 5.

Rešitev skrivalnice v prejšnji (17.) številki: Kje je oče? Obrni sliko na levo stran. Podoba ribiča je vrisana na tleh.

Mestna hranilnica ljubljanska

Ljubljana, Prešernova ulica šteč. 3.

Največja slovenska hranilnica!

Denarnega prometa koncem leta 1913 . K 700,000.000.—

Vlog „ 43,500.000.—

Rezervnega zaklada „ 1,330.000.—

Sprejema vloge vsak dan in jih obrestuje po

4¹/₂%

brez odbitka. Hranilnica je pupilarno varna in stoji pod kontrolo **c. kr. deželne vlade.**

Za varčevanje ima vpeljane lične domače hranilnike.

Manufakturna trgovina

J. Grobelnik

prej Franc Souvan sin

Ljubljana Mestni trg 22
nasproti lekarni.

Posebno bogata zaloga

sukna

 za moška oblačila!

Najboljši nakupni vir
modernega blaga
za ženske obleke iz svile, volne, delena itd.

Vedno zadnje novosti rutin šerp.

Bogata zaloga

vsakovrstnih preprog, zaves in garnitur. Izkušeno do bri šifoni, platno, kotenine in crago belo blago.

152

Zunanja naročila se točno izvršujejo.

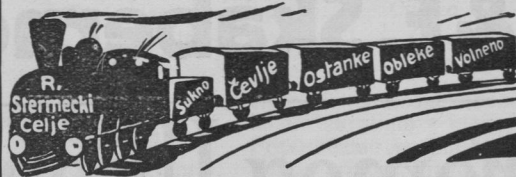
Mazilo za lase

varstv. znamka Netopir
napravi g. Ana Križaj v
Spod. ji Šiški št. 222 pri
Ljubljani. Dobi se v Kolo-
dvorski ul. 200 ali pa v
trafiki pri cerkvi. V treh
tednih zrastejo najlepši
lasje. Stekl. po 2 K in po
3 K. Pošilja se tudi po
pošti. Izborno sredstvo za
rast las. 2

Za gotovost se lamči.

Zadostuje steklenica.

Spričevala na razpolago.

in razno moderno blago za moške
in ženske obleke

razpošilja po najnižjih cenah

Jugoslovanska razpošiljalna

R. STRMECKI v Celju, šteč. 341, Stajersko.

Pišite po glavni ilustrovani cenik čez več tisoč stvari, kateri se vsakemu pošlje zastoj. Pri naročilih iz Srbije, Bulgarije. Nemčije in Amerike je treba denar naprej poslati.

81

V vojnem času

je potrebna zanesljiva ura ali žepna budilka, kakoršno Vam nudi res domača svetovno znana tvrdka, ki je največja zaloga zlatnine in srebrnine ter briljantov, sedaj po najnižjih cenah. Ne zamudite prilike!

F. ČUDEN - LJUBLJANA

samo Prešernova ulica šteč. 1

Lastna tovarna ur v Švici. - Naročajte veliki cenik zastonj, je tudi po pošti franko. Kupujem staro zlato in srebro.

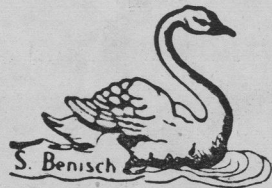
A. ZANKL sinovi

tovarna oljnatih barv, firnežev, lakov in steklarskega kleja v Ljubljani 85
priporočajo oljnat barve, fasadne barve za hiše, kranjski firnež, karbolinej za les, karbolinej za drevesa, mavec (gips) za podobarje in stavbe, čopiči za vsako obrt, kakor tudi vseh vrst mazila in olja za stroje. - Zahtevajte cenike.

PRIPOROČA SE

UMETNA KNJIGOVEZNICA

IVAN JAKOPIČ, LJUBLJANA. 156

Ceno posteljno perje!

1 kg sivega dobrega puljenega 2, boljšega 240, prima polbelega 280, belega 4, belega puhačega 510, velefiniga snežnobelega, puljenega 640 do 8, puha sivega 6 do 7,

belega, finega 10, najfinejši prsni puh 12 K.
Zgotovljene postelje iz gostonitnega rdečega, modrega, belega ali rumenega nankinga, pernica 180 cm, dolga 120 cm široka z 2 glavnica 80/60, polnjena z novim, sivim, prav stanovitnim puhačim perjem 16, napol puh 20, puh 24 K, posamezne pernice 10, 12, 14 in 16 K, zglavnice 3, 350 in 4 K. Pernica 200/140 cm 13, 1470, 1780 in 21 K, zglavnica 90/70 cm 450, 520 in 570 K, spodnja pernica iz močnega črtastega gradla 180/116 cm 1280 in 1480 K. Razpošilja se po povzetju, od 12 K naprej franko. Lahko se franko zamenja, za neugajajoče se vrne denar.

Najboljši češki nakupni vir. - Naročila od 5 kg naprej franko.

S. BENISCH, DEŠENICE 180, ČESKO.

Natančnej cenik gratis in franko. 20

Za vojake!

Toplo perilo, pletene telovnike, rokavice ter nepremočljive spalne vreče in druge vojaške potrebščine.

31

Za gospode!

Klobuke, perilo, kravate i. t. d. Zadnje novosti pravkar došle.

Modna in športna trgovina za gospode in dečke

J. KETTE

LJUBLJANA, Fran Josipa c. 3

»SLAVIJA«

VZAJEMNO ZAVAROV. BANKA V PRAGI.

62 REZERVNI FONDI K 65.000.000.—

Izplačane dohodnine in kapitalije K 129.965.304.25.

Dividend se je doslej izplačalo nad K 3.000.000.—

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vsežkozi slov. narodno upravo.

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah, pod tako ugodnimi pogoji, kakor nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetja in smrt z manjšajočimi se vplačili.

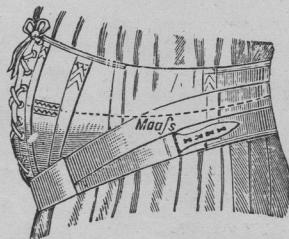
Zavaruje poslopja in premočnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkulantneje. — Uživa najboljše sloves, koder posluje.

ZAVARUJE TUDI PROTI VLOMU.

Vsa pojasnila daje: „Generalni zastop vzajemne zavarovalne banke Slavije v Ljubljani“.

Trebušne pasove, kilne pasove in vse potrebščine za babice

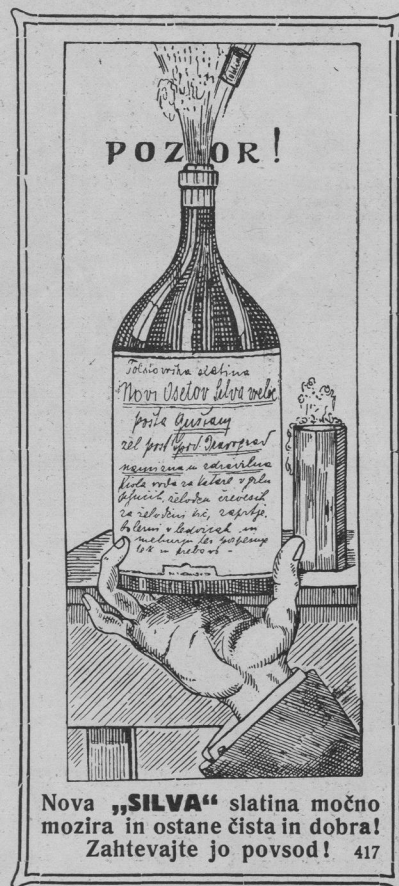
294

priporoča

K. Piotrowski.

Ljubljana, Sv. Petra c. sedaj št. 33.

Nova „SILVA“ slatina močno mozira in ostane čista in dobra! Zahtevajte jo povsod! 417

Skrbite vojakom za toplo obleko!

Volnene in pavaljnate obujke (Socken), golenice (Stutzen), dolge nogavice, snežne havbe, zapestnice (šticke), bele jopice (takozvane gorenjske jopice), hlače, rokavice;

vse to je dobiti po režijskih cenah v

405

I. kranjski mehan. avtom. tovarni pletenin in tkanin

Dragotin Hribar
Ljubljana, Zaloška cesta 14.

Iz poslednjih bojev pri Pilici severno Krakova na ruskem Poljskem: Avstrijska infanterija naskoči od Rusov zasedeno pristavo.

V listu so slike: Srbska artilerija; glavni trg v Meki; nova puška za aeroplane; naši vojaki v Belgiji; po bitki v francoskem mestu; vsa družina na vojni itd. itd.